SOSYAL BİLGİLER

5. SINIF ARA TATİL ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

7 GÜN • 7 ÇALIŞMA • ETKİNLİK + TEST

Öğrencinin Adı Soyadı: .....

Sınıfı / Numarası: .....

Sevgili öğrencim, her gün yaklaşık 30–40 dakika ayırarak çalışmalarını tamamla. Soruları dikkatle oku, cevaplarını gerekçelendir ve ara tatilin tadını çıkar!

Çalışma Takip Çizelgem

Hazırlanış: Paylaşılan 5. sınıf Sosyal Bilgiler konu PDF'leri esas alınmıştır.

1. GÜN | Gruplar ve Rollerimiz

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Grup, ortak amaç veya değerleri bulunan insanların oluşturduğu topluluktur. Rol, bireyin grup içindeki görev ve sorumluluklarıdır. Rollerimizin bazıları doğuştan, bazıları sonradan kazanılır.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

Aile, sınıf, arkadaş grubu ve spor takımı için birer rol yaz. Bu rollerden ikisinin sorumluluklarını karşılaştır.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. Mehmet evde kardeş, okulda öğrenci, basketbol takımında kaptandır. Bu durum hangisini gösterir?

A) Bir kişinin farklı gruplarda farklı rolleri olabilir.
B) Bir kişinin rolleri zamanla hiç değişmez.
C) Her grupta aynı sorumluluklar üstlenilir.
D) Roller kişilerin yaşadığı yere bağlıdır.

2. Aşağıdaki rollerden hangisi sonradan kazanılabilir?

A) Evlat
B) Torun
C) Takım kaptanı
D) Kardeş

3. Sınıf başkanı olan bir öğrencinin hangi davranışı sorumluluğuna uygundur?

A) Kararları arkadaşlarına danışmadan almak
B) Sınıfın ortak görüşlerini öğretmene iletmek
C) Görevlerini arkadaşlarına bırakmak
D) Sınıf kurallarını kişiye göre değiştirmek

4. Bir proje grubu görevlerini paylaşarak çalışmaktadır. Bu durumun temel yararı nedir?

A) Herkesin aynı işi yapması
B) Çalışmaların ortak amaç doğrultusunda yürütülmesi
C) Grup üyelerinin birbirinden uzaklaşması
D) Grubun amaçlarının belirsizleşmesi

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Okul değiştirip yeni bir sınıfa başlayan öğrencinin rolleri ve sorumlulukları nasıl değişebilir? İki örnekle açıkla.

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

2. GÜN | Haklar ve Sorumluluklar

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

İçinde bulunduğumuz gruplar bize haklar sağlar; aynı zamanda sorumluluklar yükler. Haklarımızı kullanırken diğer kişilerin haklarına saygı göstermeliyiz.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

“Okulda sahip olduğum hak / Bu hakla ilgili sorumluluğum” başlıklı üç satırlık bir tablo oluştur.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. Bir öğrenci okul kütüphanesinden kitap ödünç alıyor. Hangisi hakkıyla birlikte sorumluluğunu da gözetir?

A) Kitabı zamanında ve sağlam teslim etmek
B) Kitabı arkadaşlarına vermemek
C) Kitabın sayfalarını işaretlemek
D) Kitabı süresiz evinde tutmak

2. Bir grupta üyelerin farklı fikirleri olması ne sağlayabilir?

A) Ortak amaçların ortadan kalkmasını
B) Yeni çözüm yollarının geliştirilmesini
C) Sorumlulukların gereksiz olmasını
D) Üyelerin rollerinin aynı olmasını

3. Aşağıdakilerden hangisi bir öğrencinin hem hakkı hem sorumluluğu arasındaki ilişkiyi doğru gösterir?

A) Düşüncesini söylemek – başkasını dinlemek
B) Oyun oynamak – kuralları yok saymak
C) Eğitim almak – ders araçlarını bozmak
D) Dinlenmek – başkasını rahatsız etmek

4. Bir öğrenci hem sınıf temsilcisi hem okul korosu üyesidir. Hangi yargı desteklenir?

A) Grupların amaçları daima aynıdır.
B) Birey aynı anda farklı gruplarda bulunabilir.
C) Bir kişi tek bir rol üstlenebilir.
D) Her rol doğuştan kazanılır.

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Bir sınıfta öğrenciler söz almak istiyor ancak birbirlerinin sözünü kesiyor. Sorunu hak ve sorumluluk ilişkisiyle çöz.

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

3. GÜN | Kültürümüz ve Kültürel Zenginlik

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Kültür; toplumun tarih boyunca oluşturduğu maddi ve manevi değerlerdir. Dil, gelenek, yemek, oyun ve sanat kültürün ögelerindendir. Farklı kültürlere saygı birlikte yaşamayı güçlendirir.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

Ailenizde veya çevrenizde yaşatılan üç kültürel öge belirle. Bunlardan birinin gelecek kuşaklara nasıl aktarılabileceğini yaz.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. Aşağıdakilerden hangisi kültürel ögeye örnektir?

A) Günlük hava sıcaklığı
B) Geleneksel halk oyunu
C) Bir dağın yüksekliği
D) Yağışın yıllık miktarı

2. Farklı yemekleri tanıtan bir okul şenliğinin en olası katkısı nedir?

A) Yerel kültürlerin unutulması
B) Bütün geleneklerin aynılaşması
C) Kültürel çeşitliliğin tanınması
D) İnsanların birbirinden uzaklaşması

3. Empati kuran bir öğrenci nasıl davranır?

A) Arkadaşının yerine karar verir.
B) Kendi düşüncesini herkese kabul ettirir.
C) Farklı görüşleri dinlemekten kaçınır.
D) Arkadaşının duygularını anlamaya çalışır.

4. Geleneksel oyunların farklı ülkelerde de oynanması hangi düşünceyi destekler?

A) Kültürler arasında ortak ögeler bulunabilir.
B) Her toplumun oyunları bütünüyle aynıdır.
C) Oyunlar kültürün parçası değildir.
D) Kültürler birbirini etkileyemez.

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Sınıfınıza başka bir bölgeden yeni gelen arkadaşınızın farklı gelenekleri var. Onu sınıfa dâhil etmek için neler yaparsınız?

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

4. GÜN | Birlikte Yaşama Kültürü

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Farklı kültürleri tanımak, hoşgörü ve empati geliştirmek toplumsal uyumu destekler. Kültürel farklılıklar bir zenginlik olarak değerlendirilebilir.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

Bir “Kültür Köprüsü” tasarla: Bir tarafına kendi kültüründen iki örnek, diğer tarafına tanımak istediğin iki farklı kültürel öge yaz. Köprünün ortasına ortak değerleri ekle.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. Bir öğrencinin farklı kültürel kıyafetleri küçümsememesi hangi değerle ilgilidir?

A) Kayıtsızlık
B) Önyargı
C) Dışlama
D) Saygı

2. 23 Nisan etkinliğine farklı ülkelerden çocukların katılması neye katkı sağlar?

A) Kültürler arası etkileşime
B) Kültürel çeşitliliğin azalmasına
C) İletişimin sona ermesine
D) Geleneklerin yasaklanmasına

3. Bir arkadaşının alışık olmadığı bir yemeği denemeden kötü bulan öğrenciye en uygun öneri nedir?

A) Arkadaşlarını aynı yemeğe zorlaması
B) Farklılıkları tanımaya açık olması
C) Farklı yemekleri okuldan kaldırması
D) Kendi tercihlerini herkese dayatması

4. Farklı geleneklere saygı duyulan toplumlarda hangisi güçlenir?

A) Dışlanma ve güvensizlik
B) Önyargı ve ayrımcılık
C) Hoşgörü ve birlikte yaşama
D) İletişimsizlik ve çatışma

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Bir arkadaşın başka bir öğrencinin konuşma biçimiyle alay ediyor. Nasıl müdahale edersin? Neden?

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

5. GÜN | Yardımlaşma ve Dayanışma

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Yardımlaşma, ihtiyaç duyulan desteğin sağlanmasıdır. Dayanışma, ortak amaç için birlikte hareket etmektir. İmece, sadaka taşı, zimem defteri ve askıda ekmek uygulamaları bu kültüre örnektir.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

"Mahallemde dayanışma" adlı küçük bir proje tasarla. Projenin amacı, kimlere ulaşacağı, nasıl yürütüleceği ve mahremiyet için alınacak önlemi belirt.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. İhtiyaç sahiplerinin kimliği açıklanmadan borçlarının ödenmesi hangi geleneği hatırlatır?

A) Halk oyunu
B) Spor müsabakası
C) Zimem defteri
D) Yol tarifi

2. Sadaka taşında yardımın gizli yapılması hangi değeri korur?

A) Mahallenin nüfusunu
B) Yardım yapanın ününü
C) Alışverişin hızını
D) İhtiyaç sahibinin mahremiyetini

3. Köylülerin ortak bir işi birlikte tamamlaması hangisine örnektir?

A) İmece
B) Göreceli konum
C) Geleneksel oyun
D) Sınıf seçimi

4. Afet sonrasında yardım malzemelerinin birlikte toplanması neyi güçlendirir?

A) Kişiler arası güvensizliği
B) Toplumsal dayanışmayı
C) İnsanların yalnızlaşmasını
D) Ortak hareketin azalmasını

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Sadaka taşı ve zimem defteri uygulamalarının ortak yönlerini ve bugüne uyarlanabilecek bir yönünü açıkla.

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

6. GÜN | Dayanışma Hayatımızda

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları toplumsal sorunların çözümünde görev alır. Yardımlaşma, güveni ve birlikteliği artırır. Yardım alan kişilerin mahremiyetine saygı önemlidir.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

Aşağıdaki durumlara birer çözüm önerisi geliştir: (1) Mahallede yalnız yaşayan yaşlılar (2) Afet sonrası malzeme ihtiyacı (3) Okulda kitap ihtiyacı.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. Kızılayın kıyafet toplama çalışması hangi amaca hizmet edebilir?

A) İhtiyaç sahiplerine destek sağlamaya
B) Kültürel farklılıkları ortadan kaldırmaya
C) Yönleri belirlemeye
D) Şehirlerin konumunu değiştirmeye

2. Bir okulda öğrenciler ihtiyaç sahibi arkadaşları için kitap topluyor. Hangi sonuç çıkarılabilir?

A) Yardım faaliyetleri kurumlarla sınırlıdır.
B) Ortak çaba toplumsal birlikteliği destekler.
C) Dayanışma bireyleri birbirinden uzaklaştırır.
D) Her yardımın karşılığında ücret alınır.

3. Ulusal Vefa Programı kapsamında yaşlıların temel ihtiyaçlarına destek verilmesi neye örnektir?

A) Geleneksel çocuk oyununa
B) Bir ülkenin mutlak konumuna
C) Kamu kurumlarının sosyal hizmetine
D) Bir ilin fiziki özelliğine

4. Bir yardım kampanyasında en uygun davranış hangisidir?

A) İnsanları yardım almaya zorlamak
B) Yardım alanların isimlerini herkese duyurmak
C) Yardımı bir yarışa dönüştürmek
D) İhtiyacı ve kişilerin mahremiyetini gözetmek

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Bir yardım kampanyasının başarılı ve saygılı yürütülmesi için üç ilke belirle.

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

7. GÜN | Yaşadığımız İlin Göreceli Konumu

Tarih: …… / …… / 2026 Tahmini süre: 30–40 dakika Tamamladım: ☐

HATIRLAYALIM

Göreceli konum, bir yerin çevresindeki diğer yerlere ve özelliklere göre konumudur. Komşu iller, denizler, yer şekilleri ve ulaşım yolları göreceli konumu anlatırken kullanılır.

ETKİNLİK | Uygula ve düşün

Yaşadığın ili bir Türkiye haritasından bul. Komşu illerinden üçünü, çevresindeki bir doğal unsuru ve bir ulaşım bağlantısını yaz. Ardından ilini adını söylemeden üç ipucuyla tanıt.

.....

.....

.....

KENDİNİ DENE | Çoktan seçmeli test

1. “Okul, hastanenin kuzeyinde yer alıyor.” ifadesi hangi konuma örnektir?

A) Mutlak konum
B) Göreceli konum
C) İklim özelliği
D) Nüfus yoğunluğu

2. Bir ilin göreceli konumunu açıklarken hangisinden yararlanılabilir?

A) Bir kişinin doğum günü
B) Öğrencilerin sınav notları
C) Bir kitabın sayfa sayısı
D) Komşu illeri ve ulaşım yolları

3. Türkiye’nin iki kıta arasında yer alması hangi özelliğiyle ilgilidir?

A) Günlük sıcaklığı
B) Nüfus sayımı
C) Göreceli konumu
D) Yıllık tatil süresi

4. Bir öğrenci yaşadığı ili tanıtırken deniz kıyısında olduğunu ve komşu illerini söylüyor. Hangi beceriyi kullanıyor?

A) Konum özelliklerini belirleme
B) Tarih sıralaması yapma
C) Kültürel mirası sınıflama
D) Bir grubun rollerini ayırma

DÜŞÜN, YAZ, AÇIKLA

Bir arkadaşına evinden okula giden yolu ana ve ara yönleri kullanarak tarif et.

.....

.....

.....

Bugünkü öz değerlendirmem: ☐ Kolaydı ☐ Biraz zorlandım ☐ Tekrar etmeliyim

CEVAP ANAHTARI

1. gün: 1. A | 2. C | 3. B | 4. B

2. gün: 1. A | 2. B | 3. A | 4. B

3. gün: 1. B | 2. C | 3. D | 4. A

4. gün: 1. D | 2. A | 3. B | 4. C

5. gün: 1. C | 2. D | 3. A | 4. B

6. gün: 1. A | 2. B | 3. C | 4. D

7. gün: 1. B | 2. D | 3. C | 4. A

Açık uçlu çalışmalar için değerlendirme ölçütleri

Her çalışmada konuya uygunluk, gerekçelendirme, örnek verme ve açık anlatım değerlendirilir. Öğrencinin farklı fakat doğru ve temellendirilmiş cevapları kabul edilir.

Öğretmen notu: Çoktan seçmeli sorular özgün olarak hazırlanmıştır; yüklenen PDF'lerdeki öğrenme içeriği temel alınmıştır.

Gün	Konu	Tamamladım
1	Gruplar ve Rollerimiz	☐
2	Haklar ve Sorumluluklar	☐
3	Kültürel Zenginlik	☐
4	Birlikte Yaşama	☐
5	Yardımlaşma ve Dayanışma	☐
6	Dayanışma Hayatımızda	☐
7	Göreceli Konum	☐